

אור הגנוז - "אור הידיעה"

הנה, הראינו לדעת בס"ד עד הנה, מעט מן המעט במשמעות אור הגנוז - שהוא אור שנברא ביום ראשון וענינו הכרת אור השי"ת בכל. וכמו"כ בפרק הבא יתברר בסקירה אחת מהספה"ק שזה סוד ענינם של הרועים הקדושים - האבות, משה ודוד; זה עיקר מהות המקום המובחר בבריאה, בית המקדש; והיא פנימיות הזמנים המובחרים כשבתות ומועדים, ואור הגאולה העתידה. נמצא מכל הנ"ל שאור זה הוא הציר שעליו סובבת כל הבריאה כולה, כל הדורות מימות עולם ועד אחרית הימים; כל האורות והמאורות, מהות כולן בקיעת זריחה והתנוצצות אור זה. ובמלים קצרות נבוא לתת בכך בע"ה הבנה מועטה, השגה כל שהיא, לקרב את הדברים אל הלב.

סוד משמעות אור הגנוז - שהבריאה כפי שהיא, שלימה בתכלית השלימות. אף כי לעיני בשר נראית חסרת שלימות ופגומה מכל וכל, מ"מ מבט זה הוא רק כאשר מביטים עליה בבחי' הבחירה, ורואים שהברואים אינם בוחרים בטוב. ברם כאשר מתבוננים אל תוכה מבחוץ, בחי' מבט השי"ת על הבריאה - מתברר בחי' "אור הידיעה" אשר הכל שלם על תיקונו, וכל הבריאה כולה אינה כי אם בירור אחד גדול לקראת גילוי אור השי"ת. וזה פנימיות אור הגנוז, "אור הידיעה". (היינו, כפי שיבואר להלן: לחיות את העולם כפי שהוא נראה מצד

השי"ת, לא רק כפי המבט התחתון של הברואים המצויים בתוך צמצום הבריאה).

וזה ענין "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", אל תחקור אחר העתידות. ויובן ע"פ משל להורים שנדברו ביניהם לרכוש לילדים דבר מה, ברם טרם גילו להם את הדבר. מעתה, אם אחד הילדים גילה את הסוד הכמוס הזה - כלום איקרי שגילה נסתרות וחקר אחר עתידות? הרי אצל ההורים אין זה בגדר סוד העתיד, אלא אצלם הדבר ברור ופשוט. הגילוי של הילד, הוא גילוי דבר שעדיין היה נסתר מעיניו, תו לא. היינו שהשי"ת אומר לאדם, לבל יהיה מונח בקטנותו שלו, אשר כל דבר שעדיין איננו נראה לנגד עיניו - נחשב אצלו כדבר כמוס ומופלא ונשגב המפעים את רוחו, אלא ידבק בתמימות בהשי"ת ויחסה בצלו, והרי אצלו ית' הכל גלוי וידוע, ומה מקום לפליאה והשתאות. זה שכתב רש"י שם: "התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו".

וביתר עומק: כאשר אדם סוגר עינו אחת, ומניח על עינו השניה לוח עץ קטן שיש בו חור זעיר - ומבעד לחור זה מציץ ומתבונן אל השולחן שלפניו, ורואה רק את קצות רגליו. לאחר מכן מגביה ראשו מעט, עם הלוח הקטן, ועתה רואה בעיגול-ראיתו גם

את החלקים היותר גבוה השולחן. אין לו את מרחב מצומצם אל הנראה דרך על כן אינו רואה בכלל א המונח על הרגלין, כי חלק ברגלי הש

והנה, אין אנו אומרים שטרם נראה לעי "עתידות" אצלו - ובחיפוי חוקר הוא אחר העתידות שכל מי שאין ראייתו מן הכל באתגליא, ברגע אז לפניו כמו הרגליים. רי מצומצמת - הוא המבי הרגליים, והשולחן אצי 'עתיד' שטרם נגלה אל מו כך כאשר האדם רואה ואינו יודע את עתידות הדברים בגדר 'נסתר' ו עתידות, אלא שזה מחמ מחומר, מוגבל ובעל ראיו מאד. ברם אותן 'עתי הימנו, הנעלמים והנסתרינו וברורים לעיני השי"ת - מ גלוי וידוע לפניו. זה שנצנ תהיה עם ה' אלוקיך", ל העתידות - היינו לבל יח המבט הקטן והמצומצם י ה'כאן' ואת ה'עכשיו' בד בהשי"ת שלפניו הכל ג וברור, ויהא עמו ולחי מגבולות זמן ומקום וכל מ והנה, אחר המשלים הנ" שאין אנו מחי שכלפי שולחן זה יש רז ומעוטה מאד, שהיא ב' למי שראיתו מצומצמת

י כפי המבט התחתון של ים בתוך צמצום הבריאה).

ס תהיה עם ה' אלוֹקֵיךְ", ר אחר העתידות. ויובן ים שנדברו ביניהם לרכוש ה, ברם טרם גילו להם ה, אם אחד הילדים גילה וס הזה - כלום איקרי וחקר אחר עתידות? הרי ין זה בגדר סוד העתיד, בר ברור ופשוט. הגילוי גילוי דבר שעדיין היה חו לא. היינו שהשי"ת כל יהיה מונח בקטנותו דבר שעדיין איננו נראה חשב אצלו כדבר כמוס המפעים את רוחו, אלא בהשי"ת ויחסה בצלו, הכל גלוי וידוע, ומה זשתאות. זה שכתב רש"י מו בתמימות ותצפה לו העתידות, אלא כל מה ל בתמימות ואז תהיה ולחלקו".

כאשר אדם סוגר עינו מניח על עינו השניה ש בו חור זעיר - ומבעד ומתכונן אל השולחן רק את קצות רגליו. ראשו מעט, עם הלוח אה בעיגול-ראיתו גם

את החלקים היותר גבוהים של רגלי השולחן. אין לו את מרחב הראיה, מבטו מצומצם אל הנראה דרך החור בלבד - על כן אינו רואה בכלל את דף השולחן, המונח על הרגלין, כי אם חלק אחר חלק ברגלי השולחן.

והנה, אין אנו אומרים שדף השולחן, שטרם נראה לעינינו, הוא בגדר "עתידות" אצלו - ובחיפושיו אחרי הדף, חוקר הוא אחר העתידות - וזאת משום שכל מי שאין ראייתו מצומצמת, רואה הכל באתגליא, כרגע אחד, והדף גלוי לפניו כמו הרגליים. רק מי שראיתו מצומצמת - הוא המביט ב'הוה' אל הרגליים, וה'שולחן' אצלו עודנו בגדר 'עתיד' שטרם נגלה אל מול אישוני עיניו. כך כאשר האדם רואה רק את ההוה, ואינו יודע את עתידות העולם - שאין הדברים בגדר 'נסתר' וסודות' וחקירת עתידות, אלא שזה מחמת היותו קרוץ מחומר, מוגבל ובעל ראייה מצומצמת עד מאד. ברם אותן 'עתידות' הכמוסים הימנו, הנעלמים והנסתרים מעינינו, גלויים וברורים לעיני השי"ת - ממש כפי שההוה גלוי וידוע לפניו. זה שנצטוו אדם "תמים תהיה עם ה' אלוֹקֵיךְ", לבל יחקור אחר העתידות - היינו לבל יחיה אדם רק את המבט הקטן והמצומצם שלו, הרואה את ה'כאן' ואת ה'עכשיו' בלבד. אלא ידבק בהשי"ת שלפניו הכל גלוי וידוע ונהיר וברור, ויהא עמו ולחלקו - למעלה מגבולות זמן ומקום וכל מגבלות הבריאה.

והנה, אחר המשלים הנ"ל, יובן בפשטות שאין אנו מחלקים ואומרים שכלפי שולחן זה יש ראייה אחת קטנה ומעוטה מאד, שהיא בעלת השגה גם למי שראיתו מצומצמת עד מאד. ויש

עוד ראייה אחרת, גבוהה וגנוזה, עילאית ונשגבה, שהיא הראיה הכוללת הרואה לא רק את רגלי השולחן, אלא שבתוך כדי כך רואה גם את הדף. חילוק זה נובע מקטנותו של צר הראיה, הסבור כי מיעוט ראייתו הוא פשטות המציאות, ומצב של רוחב ראייה - הוא ענין "גנוז" גבוה למעלה מן המציאות. אך פשוט לכל כי אין כאן ב' ענינים, גילוי וגניזה, אלא שהכל אחד: יש אפשרות של ראייה מצומצמת ויש אפשרות של ראייה כוללת.

עפ"י זה מובן שענין הבחירה קיים רק ע"פ המבט של הברואים, אך כמו"כ מצוי אצלם ועמם ענין הידיעה. אמנם הוא בחי' גנוז מעיניהם, כי מאז חטא עה"ד אינו רגיל אצלם באתגליא ובפשטות, באופן טבעי. אך דבר פשוט שחי הוא וקיים ויש ביד כל אדם לזכות בו כפי דרגתו. וזו הבנת האמור לעיל בשם הזוה"ק והספרים הקדושים - שאור הגנוז, עודנו קיים להאיר לעולם וליושביו, ואיננו כמוס ונשגב למעלה מן ההשגה.

אור הידיעה הוא סוד "בעלי תשובה", בחי' דוד המלך, היודעים כי כל עצם מציאות הבריאה - כפי שהיא - יש בה אור השי"ת, וקשר נשמת ישראל עם הקב"ה הינו קשר ב'עצם' אשר אין לו שבירה עולמית. "שואל באחת ולא עלתה לו", כי היה זה בחי' מבט על הבריאה מתוך הבריאה, בחי' הבחירה, אך "דוד בשתיים ועלתה לו", כי בא מכח הידיעה - ולכך אף כי "כל משברין וגליך עלי עברו" מ"מ נותר בדביקותו, "דוד מלך ישראל חי וקיים". וזה בחי' דוד, אשר עצם מציאות הבריאה קוראת אלוקות ומקבלת את השפע, ואין מצב של הסתר